

Sygn. akt: **IC 897/19**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...) lipca 2020 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Sławomir Splitt

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 10 lipca 2020 roku w G.

sprawy z powództwa **P. S.**

przeciwko **B. (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w G.**

o ustalenie

I. oddala powództwo,

II. odstępuje od obciążania powoda kosztami procesu.

Sygn. akt **IC 897/19**

UZASADNIENIE

Powód P. S. wniósł pozew przeciwko B. (...) Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu z siedzibą w G., domagając się ustalenia, że nie istnieje wierzytelność pozwanego wobec powoda w wysokości 9.719,33 złotych tytułem kapitału i kosztów oznaczona numerem sprawy (...), o której mowa w piśmie z dnia 19 czerwca 2019 roku skierowanym do powoda, a także o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż pozwany pismem z dnia 19 czerwca 2019 roku wezwał powoda do zapłaty kwoty 20.448,69 złotych wskazując, że jest wierzycielem w zakresie tejże kwoty natomiast powód jest dłużnikiem.

W treści wezwania pozwany wskazał, iż sprawa dotyczy wierzytelności wynikającej z umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 27 lipca 1999 roku zaciągniętego przez U. J., której pierwotnym wierzyciel był (...) S.A. Pozwany oświadczył, iż nabył wierzytelność na podstawie umowy cesji z dnia 9 czerwca 2006 roku.

Powód do dnia dzisiejszego nie otrzymał od pozwanego żadnej wiarygodnej informacji o przelewie wierzytelności, jak również nie wie, z jakiego tytułu miałyby ta wierzytelność wynikać co do zasady i wysokości.

Powód wskazał, iż w chwili obecnej pozwany nie wszczyna przeciwko powodowi procesu, ani innego postępowania, ale kieruje jedynie do powoda pisma celem skłonienia go do dobrowolnej zapłaty.

W ocenie powoda ponadto nawet gdyby dług istniał, to ze względu na datę jego zawarcia jest on przedawniony.

(pozew - k. 3-6)

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany w uzasadnieniu podał, że jest wierzycielem zmarłej spadkodawczyni U. J., która dnia 29 lipca 1999 roku zawarła z (...) Bankiem (...) S.A. umowę pożyczki. Dnia 9 czerwca 2006 roku pozwany zawarł umowę cesji wierzytelności. Dnia 21 września 2010 roku w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 6699/10 wydano przeciwko U. J. nakaz zapłaty. Po jej śmierci powód nie odrzucił spadku, w przeciwieństwie do S. S. (córkę zmarłej). Odrzucająca spadek miała dwoje dzieci - powoda oraz J. S., którzy nie odrzucili spadku, a zatem są spadkobiercami ustawowymi.

(odpowiedź na pozew - k. 22-22v.)

STAN FAKTYCZNY

Dnia 21 września 2010 roku w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 6699/10 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym na skutek pozwu wniesionego przez B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G., nakazując pozwanej U. J., aby zapłaciła ww. powodowi kwotę 8.688,64 zł wraz z ustawowymi odsetkami umownymi w wysokości 20 % w skali roku, nie wyższymi jednakże niż 4-krotność stopy procentowej kredytu lombardowego NBP od dnia 15 września 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.292 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Podstawą żądania pozwu była umowa o kredyt na zakup towarów nr (...) zawarta przez U. J. z (...) Bankiem (...) S.A. dnia 29 lipca 1999 roku za pośrednictwem (...) Sp. z o.o. w L. oraz umowa ugody z dnia 12 czerwca 2009 roku zawarta pomiędzy kredytobiorcą a pozwanym w niniejszej sprawie. Legitymacja czynna Funduszu Sekurytyzacyjnego znajdowała swoje umocowanie w umowie wierzytelności z dnia 9 czerwca 2006 roku zawartej pomiędzy tym Funduszem a kredytodawcą (...) Bankiem S.A. z siedzibą w W..

(dowód: umowa z dnia 29.07.1999r. - k. 23-24, umowa cesji z dnia 09.06.2006r. wraz z aneksem - k. 25-30, pełnomocnictwem - k. 31 oraz wyciągiem z załącznika do umowy cesji - k. 32, nakaz zapłaty z dnia 21.09.2010r. - k. 38, 75, pozew w sprawie I 1 Nc 6699/10 - k. 70-73, wyciąg - k. 74)

U. J. zmarła dnia 3 czerwca 2011 roku. Nie sporządziła testamentu. Była rozwiedziona. Pozostawiła dwoje dzieci z małżeństwa - A. W. oraz S. S. oraz pozamałżeńskie dziecko E. Y.. S. S. dnia 4 sierpnia 2011 roku odrzuciła spadek. Odrzucająca miała wówczas dwoje małoletnich dzieci - powoda P. S. oraz J. S., którzy nie odrzucili spadku po zmarłej U. J..

(dowód: akt notarialny z dnia 04.08.2011r. - k. 39-41)

Pismem z dnia 19 czerwca 2019 roku pozwany - przez (...) S.A. z siedzibą w G. - poinformował powoda, że ten jest spadkobiercą zmarłej U. J. i ponosi odpowiedzialność za jej dług. Pozwany poinformował, że aktualne zadłużenie w sprawie o numerze (...) wynosi 20.448,69 zł, w tym kapitał: 8.688,64 zł, koszty: 1.030,69 zł oraz odsetki 10.729,36 zł. Nadto podał, że pozwany jest wierzycielem opisanego zobowiązania na podstawie umowy cesji zawartej z (...) S.A. w dniu 9 czerwca 2006 roku.

(okoliczność bezsporna nadto potwierdzona: pismem z dnia 19.06.2019r. - k. 10)

Pismem z dnia 2 sierpnia 2019 roku powód wezwał pozwanego do złożenia oświadczenia, że nie istnieje jego wierzytelność w wysokości 20.448,69 zł oznaczona numerem sprawy (...), o której mowa w piśmie z dnia 19 czerwca 2019 roku - w terminie 7 dni lub przesłania dokumentacji, z której pozwany wywodzi ww. wierzytelność wobec powoda, pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową.

(okoliczność bezsporna nadto potwierdzona: pismem z dnia 02.08.2019r. - k. 12 wraz z potwierdzeniem nadania - k. 13)

Pozwany w odpowiedzi - przez (...) S.A. z siedzibą w G. - pismem z dnia 3 września 2019 roku poinformował powoda, że wiarytelność wynikała z umowy kredytu konsumpcyjnego nr (...) z dnia 29 lipca 1999 roku zawartej przez U. J., której powód jest spadkobiercą.

Dołączył do pisma kopię tej umowy.

Pozwany podał, że stał się wierzycielem na skutek zawarcia z (...) S.A. umowy cesji dnia 9 czerwca 2006 roku. Podał, że na kwotę zadłużenia na dzień 3 września 2019 roku w wysokości 20.629,60 zł składają się: kapitał - 8.688,64 zł, odsetki za opóźnienie od dnia cesji do dnia 3 września 2019 roku - 10.910,27 zł, koszty 1.030,69 zł. Pozwany zaproponował zawarcie ugody.

(dowód: pismo z dnia 03.09.2019r. - k. 49-49v., projekt ugody - k. 50-50v.)

OCENA DOWODÓW

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił po rozważeniu całego zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego w postaci dowodów z dokumentów przedłożonych przez strony, a także dowodu z akt sprawy tutejszego Sądu o sygn. I 1 Nc 6690/10.

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd nie znalazł podstaw, aby kwestionować autentyczność przedstawionych przez strony dokumentów prywatnych. Zważyć bowiem należało, że żadna ze stron nie podniosła w toku niniejszego postępowania zarzutów co do autentyczności tych dokumentów, a nadto zgromadzone dokumenty zostały podpisane i nie noszą żadnych znamion podrobienia czy przerobienia. Dodatkowo, Sąd miał na uwadze, że żadna ze stron nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod wyżej wskazanymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Natomiast dokumenty w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 6690/10 oraz aktu notarialnego z dnia 04 sierpnia 2011 roku (Rep. A numer (...)) stanowiły dokumenty urzędowe, korzystające z domniemania z art. 244 k.p.c.

KWALIFIKACJA PRAWNA

Zgodnie z art. 189 k.p.c. powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Podmiot występujący z takim powództwem musi więc wykazać w pozwie swój interes prawny oraz prawo lub stosunek prawny, który ma być ustalony w sposób pozytywny lub negatywny. Istnienie interesu prawnego powinno być wskazane przez powoda. Z kolei Sąd ma obowiązek badania z urzędu istnienia interesu prawnego w każdym stanie sprawy. Interes prawny może być rozumiany jako potrzeba prawna wynikająca z określonej sytuacji prawnej w przypadku, gdy powstała sytuacja grożąca naruszeniem prawa przysługującego uprawnionemu, bądź też powstała wątpliwość co do jego istnienia i nie należy go ponadto utożsamiać z interesem jedynie ekonomicznym (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 października 2001 r., I CKN 425/00, LEX nr 52719). Jeżeli z prawa przedmiotowego nie wynika, że powód ma potrzebę ustalenia, wyrok ustalający jest zbyteczny. Wydanie wyroku ustalającego ma sens wtedy, gdy powstała sytuacja grożąca naruszeniem stosunku prawnego lub powstała wątpliwość co do jego istnienia. Potencjalna możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego w razie wszczęcia przeciwko powodowi egzekucji nie pozbawia go interesu prawnego w ustaleniu nieistnienia wiarytelności. Powód ma prawo usunięcia niepewności prawnej i to prawo nie może być uzależnione od faktu skierowania przez pozwanego wniosku o prowadzenie egzekucji, co może nigdy nie nastąpić. Z kolei pozwany może prowadzić wieloletnie działania windykacyjne poprzez kierowanie wezwań do zapłaty, wizyty windykatorów celem wyegzekwowania należności, nawet już przedawnionej, o czym często dłużnicy nie zdają sobie sprawy, wyrażając zgodę na zawarcie ugody. Bez wątpienia wieloletnia windykacja, niezależnie od podstawy jej prowadzenia stanowi źródło niepokoju.

W niniejszej sprawie oczywistym jest to, że brak było jednoznacznie ukształtowanego stanu prawnego, co oznacza, że obiektywnie istniała jego niepewność. Mianowicie pozwany uważał powoda za dłużnika, który wstąpił w prawa

obowiązki zmarłej dłużniczki U. J.. Natomiast powód, nie poczuwał się do swojego obowiązku, czego przez działania pozwanego nie mógł zweryfikować.

Przedmiotem niniejszego procesu było ustalenie, czy istnieje wierzytelność pozwanego względem powoda oznaczona przez pozwanego numerem sprawy (...).

W ocenie Sądu pozwany wykazał istnienie przedmiotowej wierzytelności powołując się na złożone dokumenty – umowę o kredyt na zakup towarów z dnia 29 lipca 1999 roku, nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym z dnia 21 września 2010 roku, oraz umowę cesji z dnia 9 czerwca 2006 roku.

Z treści nakazu zapłaty wydanego dnia 21 września 2010 roku w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 6699/10 wynika, że opisana wyżej wierzytelność istnieje, a analiza akt tej sprawy prowadzi do jednoznacznego wniosku, że obejmuje ona umowę kredytu konsumpcyjnego, o której mowa powyżej jak również w korespondencji kierowanej do powoda. Skoro wydany nakaz zapłaty istnieje w obrocie prawnym - nie został wzruszony i przysługuje mu przymiot prawomocności, to tym samym wierzytelność należało uznać za należną.

Nadto z przedłożonego przez pozwanego dokumentu w postaci oświadczenia spadkobiercy ustawowej kredytobiorcy - S. S. wynika, że powód jest spadkobiercą kredytodawcy. Matka powoda nie złożyła bowiem w jego imieniu oświadczenia o odrzuceniu przez niego spadku. Brak jest również dowodów, aby składała wniosek o zezwolenie na dokonanie tej czynności.

Poza tym powód nie podnosił, aby spłacił wierzytelność, tym bardziej, że od początku kwestionował ją co do zasady.

Jeżeli oceniać wierzytelność wynikającą z nakazu zapłaty wydanego w sprawie o sygn. akt I 1 Nc 6699/10 pod kątem przedawnienia należało mieć na uwadze przepis art. 125 k.c. w brzmieniu sprzed nowelizacji zmieniającej ustawę z dnia 09 lipca 2018 roku, a także przepisy intertemporalne ustawy zmieniającej z dnia 13 kwietnia 2018 roku (Dz.U.poz.1104) i przyjmując, że termin przedawnienia roszczenia wynosi 10 lat. Z pewnością od daty wydania nakazu zapłaty do dnia wniesienia pozwu okres ten nie upłynął. Na marginesie należało zauważyć, że powód ze znanych sobie przyczyn żądał ustalenia nieistnienia wierzytelności do kwoty 9.719,33 zł, co mieści się w zakresie kwoty głównej wskazanej w nakazie zapłaty - 8.688,64 zł, kosztów procesu - 1.292 zł, pomijając już nawet wartość odsetek.

Mając na uwadze powyższe Sąd w punkcie 1. wyroku na podstawie art. 189 k.p.c. a contrario oddalił powództwo.

KOSZTY PROCESU

W punkcie 2. wyroku Sąd odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu stosownie do uprawnienia z art. 102 k.p.c.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie zaszyły szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie tej instytucji.

Przede wszystkim Sąd miał na uwadze, że przedprocesowe działania pozwanego mogły wzbudzać w powodzie dezorientację, co do rzeczywistych podstaw odpowiedzialności względem pozwanego.

W piśmie skierowanym do powoda z dnia 19 czerwca 2019 roku pozwany nie dokonał określenia w sposób wystarczający podstawy, z której wywodził swoje roszczenie, to jest w szczególności nie wskazał w sposób konkretny umowy, z której wywodził odpowiedzialność dłużnika, przez określenie daty umowy i banku zawierającego umowę, a ponadto podał mylne informacje co do podmiotu, z którym zawarta została umowa cesji. Kwoty wskazane przez niego jako składające się na zadłużenie nie zostały w żaden sposób przybliżone dłużnikowi, na przykład w zakresie dotyczącym tego co składa się na koszty, czy też jak i od jakich kwot liczone są odsetki. Ponadto pozwany w żaden sposób nie odniósł się w treści zobowiązania do istniejącego wobec dłużnika tytułu wykonawczego.

W kolejnym piśmie z dnia 3 września 2019 roku pozwany ponownie nie załączył umowy kredytu konsumpcyjnego, a jedynie ugodę z dnia 3 września 2019 roku nawiązującą w swojej treści do umowy kredytu i nie opatrzoną podpisem dłużnika. W treści tej ugody ponownie nie wskazano z jakim bankiem została zawarta umowa kredytu

konsumpcyjnego, nie wskazano również co było jej przedmiotem, w sposób błędny określono podmiot z którym została zawarta umowa cesji z dnia 9 czerwca 2006 roku ((...) S.A.) oraz nie sprecyzowano jaki związek z zawartą umową kredytu konsumpcyjnego mają wymienione koszty zastępstwa procesowego. Do zawiadomienia nie załączono umowy kredytu, ani też jej nie opisano.

W ocenie Sądu takie zachowanie wierzyciela dochodzącego wierzytelności od osoby spadkobiercy uzasadniało obawę wierzyciela, determinując go do wyjaśnienia swojej sytuacji przez złożenie przedmiotowego pozwu.

W ocenie Sądu wierzyciel kierujący do spadkobiercy wezwaniem do dokonanie zapłaty winien w taki sposób sformułować swojej wezwanie, aby z jego treści w sposób czytelny wynikała dla dłużnika podstawa dochodzonego roszczenia, poszczególne kwoty składające się na istnienie wierzytelności, ich wyliczenie i ich geneza z powołaniem się na dołączone do pisma dokumenty takie jak umowa podstawowa, umowa cesji czy też wydany nakaz zapłaty. Jest to tym bardziej istotne gdy wierzytelności dochodzi się od spadkobiercy, co do zasady nie zorientowanego w sytuacji majątkowej strony. Przeciwnie zachowanie razi dowolnością i może być zasadnie poczytane za próbę wyłudzenia nienależnych środków pieniężnych, zaś w sytuacji gdy pomimo wezwania nie następuje dostateczne sprecyzowanie wiadomości może prowadzić do wytoczenia powództwa takiego jak w przedmiotowej sprawie.

Mając zatem na względzie to, iż pomimo wykazania istnienia wierzytelności postawa pozwanego zmusiła powoda do poszukiwania ochrony swoich praw Sąd odstąpił od obciążania powoda kosztami procesu.